

Kendelse
af
18. april 2017
i
faglig voldgiftssag FV2016.0181:

Fagligt Fælles Forbund
(advokat Ulrik Mayland)

mod

Dansk Byggeri
for
IF Group A/S
Savannevej 2
9220 Aalborg
CVR-nr. 35227431
(afdelingschef, advokat Thorsten Wilstrup)

1. Uoverensstemmelsen

Sagen angår, om den indklagede IF Group A/S (i det følgende IF) har betalt overenskomstmæssig løn, pension, SH og feriegodtgørelse, herunder om der i lønnen overenskomststridigt er foretaget fradrag for fri bil.

Sagen er begrænset til at angå manglende overenskomstmæssig betaling i 2015 og 2016.

Sagen er endvidere begrænset til at angå et krav om efterbetaling til 17 medlemmer af 3F.

2. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen er indbragt for faglig voldgift i henhold til 2014 Bygge- og Anlægsoverenskomstens § 83.

Undertegnede, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl, er ved Arbejdsrettens brev af 24. oktober 2016 udpeget som opmand i sagen, som i den forbindelse efter aftale mellem parterne blev berammet til forhandling den 7. december 2016.

Der er indgivet klageskrift med bilag A – Z den 23. november 2016, e-mail af 25. november 2016 med bilag Æ – AA, svarskrift med bilag 1 – 26 den 29. november 2016 og replik den 6. december 2016 indeholdende omtale af bl.a. bilag AB – AK, der ikke var vedlagt, men efterfølgende blev overbragt, og et antal opfordringer.

Dansk Byggeri fandt det umuligt inden forhandling dagen efter at forholde sig til det fremkomne og begærede forhandlingen udsat, hvad 3F erklærede sig indforstået med.

Parterne var herefter enige om at beramme sagen til hovedforhandling den 9. marts 2017.

Duplik med bilag 27 – 31 er afgivet den 3. marts 2017.

Den 6. marts 2017 anmodede Dansk Byggeri om udsættelse af hovedforhandlingen. 3F protesterede herimod. Parterne overlod det til opmanden at afgøre spørgsmålet. Det hedder i opmandens afgørelse om udsættelse:

"Dansk Byggeri har i dag anmodet om udsættelse af forhandlingen med henvisning til, at forhandlingerne om fornyelse af overenskomsterne mellem parterne i lørdags brød sammen og nu er overgået til Forligsinstitutionen med indledende møde i dag kl. 14.00. Dansk Byggeri henviser til, at sagen for Dansk Byggeri varetages af advokat Thorsten Wilstrup, Dansk Byggeri, som vil have meget travlt meget forhandlingerne i Forligsinstitutionen og derfor ikke vil kunne forberede forhandlingen forsvarligt, ligesom de øvrige, der skal medvirke i sagens forhandling fra Dansk Byggeri, vil være optaget af forhandlingerne i Forligsinstitutionen.

3F, for hvem sagen varetages af advokat Ulrik Mayland, LO, har protesteret mod udsættelse. Sagen har verseret i over et år, hvilket udgør en alvorlig psykisk belastning for de involverede rumænske arbejdere. Der er bestilt fly og hotel til de rumænske arbejdere, ligesom der er indgået aftale med tolke. Tonny Holm har desuden anført, at han selv sidder med ved forhandlingerne i Forligsinstitutionen, og at det udmærket kan lade sig gøre at afvikle voldgiftssagen på trods af forligsforhandlingerne.

Opmandens begrundelse og resultat

Thorsten Wilstrup er – ud over at være advokat – afdelingschef for Arbejdsgiversekretariatet i Dansk Byggeri. Arbejdsgiversekretariatet har ansvaret for Dansk Byggeris overenskomster, og overenskomstforhandlinger er sekretariatsmæssigt forankret i Arbejdsgiversekretariatet. Det lægges derfor til grund, at Thorsten Wilstrup på arbejdsgiversiden har en meget central placering som afdelingschef for Arbejdsgiversekretariatet og den dermed forbundne rolle i forbindelse med forhandlinger i Forligsinstitutionen.

Ved sagens omberømmelse blev der lagt vægt på, at forhandlingen ikke blev udskudt ret lang tid. Omberømmelse skete til et tidspunkt, som parterne var enige om. Ved omberømmelsen har parterne givet været på det rene med, at forhandlingen ville skulle afvikles i en periode, hvor det kunne forventes, at der ville være overenskomstforhandlinger.

Den situation, som er opstået, hvorefter overenskomstforhandlingerne bryder sammen så tæt på den berammede voldgiftsbehandling, at forhandlinger i Forligsinstitutionen indledes 3 dage før denne, må ikke desto mindre anses for ekstraordinær. Der er ikke tale om, at Dansk Byggeri forsøger at trække afgørelsen af voldgiftssagen i langdrag. Begæringen om udsættelse med henvisning til Thorsten Wilstrups centrale rolle i overenskomstforhandlingerne er under hensyn til den samfundsmæssige betydning af forhandlingerne i Forligsinstitutionen forståelig.

På denne baggrund tages begæringen om udsættelse af forhandlingen til følge.”

Det blev herefter aftalt, at sagen skulle hovedforhandles den 11. april 2017.

Klager har indgivet processkrift af 6. april 2017 med bilag AL – AP og med e-mail af 10. april 2017 fremsendt et ulitreret bilag (kopi af en medarbejders lommebogsnotater vedrørende arbejdstid for 2015 og 2016).

Sagen er hovedforhandlet i Dansk Byggeri den 11. april 2017 for en faglig voldgiftsret med opmanden som formand og følgende sidedommere: forhandlingssekretærerne Claus Von Elling og Tonny Holm, 3F, overenskomstchef Linda Nordstrøm Nissen og chefkonsulent Hans Henrik Kristensen, Dansk Byggeri.

Der er under sagen ved brug af tolkning (tolk Vitalii Morar) afgivet forklaring af seks rumænere, der har været ansat i IF og arbejdet med udvendigt og indvendigt bygningsnedrivningsarbejde på forskellige pladser ud fra bosteder, som de fik at vide, at IF stillede til rådighed:

A var ansat i perioden 28. juli 2014 – 28. juni 2016. I 2015 boede han sammen med 13 – 14 andre rumænske arbejdere ansat i IF i Aarhus i en stor hal opdelt i separate rum og med to sovevogne udenfor, i 2016 boede de i et hus i Østbirk.

B var ansat i perioden 29. september 2014 – 1. juli 2016 med samme bosted som A.

C var ansat i perioden 14. oktober 2013 – 28. februar 2017. Han boede sammen med andre rumænske arbejdere ansat i IF de første måneder af 2015 på Rørdalsvej 89 i Aalborg, hvor der fra opstillet nogle boligcontainere, i perioden april – juli 2015 i lejlighed i Struer lejet af IF og derefter – efter ferie – i et hus på Rørdalsvej over for nr. 89, som IF stillede til rådighed.

D var ansat i perioden 2. marts 2015 – 16. december 2015. Han boede sammen med andre rumænske arbejdere ansat i IF på en svinefarm uden for Aalborg. Randrupvej 154, i de første fem måneder i en lille container på hjul, derefter i et hus.

E var ansat i perioden 14. oktober 2013 – 5. oktober 2015. Han boede oprindeligt sammen med de andre rumænske arbejdere ansat i IF, der arbejdede i Aalborg-området – i januar 2015 flyttede han imidlertid sammen med sin danske kæreste i deres egen lejlighed Aalborg, hvorfra han cyklede til arbejdet.

F var ansat i perioden 14. oktober 2013 – 14. oktober 2015. I 2015 boede han sammen med andre rumænske arbejdere ansat i IF i Vamdrup.

Der er endvidere afgivet forklaring af Lars Dahl, faglig sekretær i 3F Aalborg, som har behandlet sagen lokalt og foretaget de opgørelser og beregninger, som ligger bag de rejste krav.

Da der efter procedure og votering ikke blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten var flertal for en afgørelse, træffes denne af opmanden. Parterne er enige om, at det kan ske uden fuldstændig sagsfremstilling og gengivelse af de afgivne forklaringer samt parternes procedurer, jf. arbejdsretslovens § 28, stk. 5, 2. pkt.

3. Påstande og kravsopgørelse.

3F har nedlagt påstand om, at den indklagede virksomhed, IF Group A/S, der i marts 2017 er taget under konkursbehandling, til 3F skal betale 3.257,832,46 kr. med tillæg af procesrente fra ydelsernes forfaldstid, til betaling sker.

Indklagede har påstået frifindelse.

Det er oplyst, at selskabet er gået konkurs, og at konkursboet ikke har ønsket at indtræde i sagen.

3F har i sagens bilag AK opgjort følgende krav for hver af de i bilaget navngivne 17 medlemmer og sammenlagt beløbene til:

Manglende løn	1.734.425,50 kr.
Manglende feriepenge	480.007,67 kr.
Manglende søgne-helligdags- og ferie- fridagsgodtgørelse	312.346,24 kr.
Manglende pension	<u>329.703,05 kr.</u>
I alt	<u>2.856.482,46 kr.</u>

3F har endvidere i sagens bilag AF opgjort krav vedrørende firmaets fradrag i løn for bil for de i bilaget navngivne 14 medlemmer og sammenlagt beløbene til 401.350,00 kr.

Påstandsbeløbet fremkommer således:

	2.856.482,46 kr.
+	<u>401.350,00 kr.</u>
	<u>3.257.832,46 kr.</u>

Sagen omfatter ikke krav om feriegodtgørelse optjent i 2016.

Om 3F's opgørelse af kravene lægges det i overensstemmelse med Lars Dahls forklaring til grund, at der er taget udgangspunkt i det antal effektive arbejdstimer dag for dag, som medlemmerne i overensstemmelse med fremlagte optegnelser har oplyst at have præsteret. Lønnen er beregnet efter overenskomstens almindelige regler, idet der er set bort fra de arbejdstidsaftaler, der er fremlagt. Det arbejde, som medlemmerne præsterede i perioden oktober – december 2015 er anset for udført for IF og indgår i opgørelsen af lønkravet og de øvrige krav. Ved opgørelsen af kravene er der sket fradrag af, hvad IF ifølge de fremlagte lønsedler faktisk har betalt ved indsettelse på medlemmets bankkonto, indbetaling til pensionselskabet mv.

For f.eks. G indgår følgende i opgørelsen:

Skyldig løn 2015	95.046,60 kr.
Skyldig løn 2016	<u>12.643,30 kr.</u>
I alt	<u>107.689,91 kr.</u>
Feriegodtgørelse i perioden	
Beregnet	50.960,74 kr.
A conto	<u>6.831,59 kr.</u>
Skyldig	<u>44.129,15 kr.</u>
Registreret sidste lønseddel i '16	<u>12.083,93 kr.</u>

Manglende feriepenge	<u>32.327,93 kr.</u>
SH- og feriefridagsgodtgørelse i perioden	
Beregnet	30.895,70 kr.
A conto	<u>14.344,34 kr.</u>
Skyldig	<u>16.551,36 kr.</u>
Pension i perioden	
Beregnet	59.479,39 kr.
Indbetalt	<u>39.505,21 kr.</u>
Skyldig	<u>19.974,18 kr.</u>

4. Opmandens begrundelse og resultat

4.1. Arbejdstidsaftaler

Der er fremlagt arbejdstidsaftaler fra januar 2015 indgået med samtlige medarbejdere, hvorefter der med henvisning til overenskomstens § 17, stk. 2, skulle være en fast ugentlig arbejdstid på 45 timer ("37 normaltimer + 8 faste overarbejdstimer"). Ifølge aftalen placeres arbejdstiden "på ugens første 5 dage, som følgende:"

"Mandag – fredag   06.00 – 18.00, heri ligger spisepauser fra kl. 08.30 – 09.00
og kl. 12.30 – 13.00

overtidstillæg   5 timer á 50 %
3 timer á 100 %"

Efter det, der er fremkommet under sagen, ses det ikke at have betydning for den af 3F foretagne opgørelse af lønkrav mv., om denne aftale, hvis indhold forekommer uklart, er blevet fulgt eller ej.

Der er endvidere fremlagt arbejdstidsaftaler indgået med samtlige medarbejdere om "6 Dages arbejdsuge", "Arbejdstid Mandag til fredag 7-18 2x0,5 time pause lørdag 7-13 1x½ times pau-

se”, for perioden marts - december 2015 med afspadsring i oktober - december. Af de fremlagte lønsedler fremgår, at de i oktober har modtaget løn fra IF for et mindre antal arbejdstimer end normalt, og at de i november og december har modtaget løn fra IF for afspadsring i et varierende antal timer, typisk 169 timer i november og omkring 150 timer i december. Det må imidlertid efter bevisførelsen lægges til grund, at medarbejderne i perioden i oktober - december 2015, hvor de efter arbejdsplanen skulle afspadsere, så planen kunne gå i 0, arbejdede fuldstændig som hidtil på de samme arbejdspladser i det samme arbejdstøj med det samme værktøj under de samme ledere fra IF.

Indklagede har fremlagt ansættelseskontrakter, hvorefter medarbejderne i denne periode var ansat i MH Entreprise Tørring ApS, Linnerupvej 11, 7160 Tørring, CVR-nr. 36947721, og anført, at medarbejderne i denne periode arbejdede for dette firma, som i underentreprise udførte arbejdet på pladserne i perioden.

Hertil bemærker opmanden:

I relation til overenskomstens arbejdstidsbestemmelser må denne videreførelse af det igangværende arbejde med de samme medarbejdere efter bevisførelsen anses for en åbenbar overenskomstomgåelse som har stråmandskarakter, jf. herved sagens bilag AB, AC, AD og AE samt bilag 28. Medarbejderne kan derfor kræve sig stillet som ansat hos IF i perioden. Ved opgørelsen af deres krav på løn mv. i 2015 skal herefter foretages en beregning ud fra overenskomstens almindelige arbejdstidsregler, således som 3F har gjort ved opgørelsen af kravene.

4.2. Fri bil

Indklagede har fremlagt underskrevne formularer med IF's logo, navn og adresse og følgende standardtekst:

”Aftale vedrørende fri bil med egenbetaling

Jeg vedkender at jeg skal betale 3490,00 kr. pr. måned i egenbetaling vedrørende fri bil til fri afbenyttelse ved privat brug af firmabil ejet af IF Group A/S, CVR. 35227431

Dato: ...

Cpr.Nr. ...

Navn (Blokkebogstaver) ...

Underskrift ...”

Medarbejderne har forklaret, at de har skrevet under på denne formular ligesom på mange andre papirer uden at se eller forstå, hvad de skrev under på, af frygt for at blive fyret og sendt tilbage til Rumænien, hvis de ikke skrev under – når de nemlig spurgte, fik de at vide, at det var til deres eget bedste, og at der altid gik en bus til Rumænien, de kunne blive sat på, hvis de ikke skrev under. Afgørende for medarbejderne var i øvrigt ikke de enkelte papirer og posteringer, men hvad de endte med at have i hånden, hvilket, har de forklaret, ikke blev påvirket af papirer og posteringer, jf. nærmere herom nedenfor under 4.3.3.

I overensstemmelse med de forklaringer, der er afgivet under sagen, lægges det til grund, at IF stillede biler til rådighed for medarbejderne, således at der var det antal biler, der skulle til for at transportere dem fra deres fælles bolig til de forskellige arbejdspladser og tilbage igen. Den enkelte bil kørte med 4 – 5 ansatte. I Aarhus, hvor de var 13 – 15 rumænske arbejdere og flere pladser, var der tre biler. I Aalborg blev den samme bil brugt til transport af flere hold til forskellige pladser, således at første hold blev kørt af sted med ankomst til deres arbejdsplads nogen tid før arbejdstids begyndelse. Der er tale om personbiler på hvide plader – efter de fremlagte billeder og forklaringer ret gamle biler i dårlig stand og flere blev skiftet ud, fordi de gik i stykker. Flere af dem, der har skrevet under, har forklaret ikke at have kørekort, således B og C. Medarbejderne kunne stoppe ved en butik på hjemvejen, men måtte i øvrigt kun bruge firmabilen privat med tilladelse.

De ovennævnte formularer angiver at være underskrevet den 31. august 2015. Løntræk er foretaget begyndende med månederne november og december 2015 med i alt 13.960.00 kr. pr. medarbejder for disse to måneder, hvor IF ifølge lønsedlerne udbetalte løn for afspadsring.

På denne baggrund – og under hensyn til de pågældende bilers beskedne værdi og det trukne beløbs helt uproportionale størrelse i forhold til 4 – 5 personers fælles langtidsleje af en mindre bil – er det opmandens bedømmelse, at der i realiteten ikke har foreligget en aftale om bil til fri afbenyttelse ved privat brug, men et formelt alibi til at foretage et lønfradrag, som under de foreliggende omstændigheder må anses for en omgåelse af overenskomstens lønbestemmelser. Med-

arbejderne har derfor krav på efterbetaling af disse overenskomststridigt inddragne andele af lønnen opgjort af 3F til 401.350,00 kr.

4.3. Fradrag i 3F's opgørelse af kravene på løn mv.

4.3.1. I og med, at der ikke skal tillægges arbejdstidsaftalerne betydning, jf. herved det foran under 4.1. anførte, er der ikke påvist fejl eller mangler ved den af 3F foretagne opgørelse og beregning af kravene på løn mv. Rigtigheden af resultatet afhænger imidlertid dels af, hvor mange timer der er arbejdet dag for dag, jf. herom nedenfor under 4.3.3., dels af, om 3F har foretaget fradrag af alt, hvad der er kommet til udbetaling, jf. herom nedenfor under 4.3.2. Det bemærkes herved, at det af de fremlagte lønsedler fremgår, at der i forhold til det udbetalte lønbeløb ikke i alle tilfælde er sket overenskomstmæssig afregning af øvrige aftalte ydelser, f.eks. er der i en række tilfælde kun sket acontoudbetaling af SH med et rundt beløb væsentligt under det overenskomstmæssige.

4.3.2. Det er ubestridt, at IF hver måned har indsat et beløb på hver enkelt medarbejders personlige bankkonto svarende til, hvad der fremgår af de under sagen fremlagte lønsedler, og indbetalt pension mv. som angivet på lønsedlerne.

Efter det, der er oplyst om 3F's opgørelse af kravene, kan det lægges til grund, at det, der er angivet udbetalt på lønsedlerne er indgået i beregningerne.

Der kan på denne baggrund ikke gives indklagede medhold i, at der skal ske særskilt fradrag af, hvad der er efterbetalt i overarbejdstillæg for overarbejdstimer i 2016 – i det omfang, der er sket udbetaling heraf, indgår det i 3F's opgørelse.

Der er ikke foretaget fradrag af, hvad medarbejderne har fået udbetalt af MH Entreprise. Det følger imidlertid af det foran under 4.1. anførte, at dette skal anses som hidrørende fra IF og derfor fragå ved opgørelsen af efterbetalingskravet.

Indklagede har ikke fremlagt lønsedler fra MH Entreprise.

Det fremgår imidlertid af en række oversigter fra pensionskassen over historiske indbetalinger vedrørende adskillige af medarbejderne fremlagt af 3F, at der for den enkelte medarbejder i månederne oktober, november og december er sket indbetaling fra såvel IF som MH Entreprise, f.eks. således i udskriften vedrørende H:

År	Måned	CVR-nummer	Overenskomstkode	Indbetalingsspecifikation	Indbetalt beløb kr.
2015	10	35227431	2000	Præmie inklusiv selvbetaling og SUBA	1.935,20
2015	10	36947721	2000	Præmie inklusiv selvbetaling og SUBA	1.001,65
2015	11	35227431	2000	Præmie inklusiv selvbetaling og SUBA	3.001,21
2015	11	36947721	2000	Præmie inklusiv selvbetaling og SUBA	3.177,65
2015	12	35227431	2000	Præmie inklusiv selvbetaling og SUBA	2.450,69
2015	12	36947721	2000	Præmie inklusiv selvbetaling og SUBA	2.685,46

Der er ikke fremlagt oversigter vedrørende perioden uden indbetalt bidrag fra MH Entreprise.

Det fremgår endvidere af en fremlagt meddelelse fra februar 2016 fra Feriepengeinfo vedrørende G, at denne har feriepenge hidrørende fra begge virksomheder:

”...

Du har 22.674,70 kr. i feriepenge, som du kan få udbetalt, når du holder ferie mellem den 1. maj 2016 og den 30. april 2017.

...

Antal dage   Beløb

MH Entreprise Tørring ApS, SE-nr. 36947721 Medarbejdernr. 11115039036151 Udbetales af MH Entreprise Tørring ApS	5,95	3.460, 04 kr.
Heraf udbetalt	0,00	0,00 kr.
IF Group A/S SE-nr. 35227431 Medarbejdernr. 10897602238051 Udbetales af IF Group A/S	25,00	19.214,66 kr.
Heraf udbetalt	0,00	0,00 kr.
...”		

Der er ikke fremlagt feriepengeinfo vedrørende de øvrige 16.

3F har endvidere fremlagt SKAT's indkomstoplysninger for H, I, A og C, og det fremgår heraf, at MH Entreprise har indberettet løn og skat mv. for en samlet bruttoindkomst i månederne oktober, november og december på henholdsvis ca. 66.000 kr., 64.000 kr., 69.000 kr. og 64.000 kr., og der ses ikke grundlag for at antage, at der ikke er sket betaling som angivet.

Eftersom alle 17 ifølge de foreliggende oplysninger og afgivne forklaringer i perioden oktober – december 2015 har arbejdet i samme omfang (ifølge egne oplysninger typisk 10 eller 11 timer om dagen, mindre på lørdage) – bortset fra E, der fratrådte den 5. oktober 2015 og F, der skiftede til andet job 14. november 2015 – lægges det til grund, at MH Entreprise i oktober – december 2015 har betalt løn og skat samt pension og feriepenge til de 15, der arbejdede i hele perioden.

Som sagen er oplyst, kan det ikke opgøres nøjagtigt, hvad der skal fradrages som følge af betaling gennem MH Entreprise. I duplikken er anført, at den overenskomstsmæssige værdi af timerne præsteret gennem MH Entreprise på grundlag af en arbejdstid på 37 timer kan opgøres til 1.005.240,20 kr. Fradraget fastsættes under hensyn til, at det i nogen grad bør komme indklagede til skade, at lønsedlerne ikke er fremlagt, på den sikre side af de foran nævnte beløb, skønsmæssigt til 60.000 kr. for hver enkelt af de 17 medarbejdere bortset fra F og E. Det rejste krav på 2.856.482,46 kr. skal således nedsættes med 900.000 kr.

4.3.3. Der er i 2015 og 2016 for hver lønperiode udarbejdet lønsedler for hver enkelt medarbejder med en lønberegning på grundlag af et angivet antal timer. Det er en arbejdsretlig grundsæt-

ning, at krav om betaling for flere timer må rejses inden rimelig tid efter udløbet af hver lønperiode.

Den foreliggende sag er imidlertid af særegen karakter.

Der er under sagen afgivet samstemmende forklaringer om, at de rumænske arbejdere alle er ansat efter mundtlig aftale med virksomhedens medarbejder, J, hvorefter de skulle have en månedsløn på 1.100 Euro for 160 timer og 5,8 Euro pr. ekstratime. En sådan aftale kan ikke fratage dem retten til overenskomstmæssig løn, som da også er, hvad de efter de skriftlige ansættelseskontrakter har ret til.

Det er ubestridt, at medarbejderne måned for måned på deres personlige bankkonti har fået indsat det beløb, som de ifølge de under sagen fremlagte lønsedler måned for måned skulle have. Der verserer imidlertid en sag om, hvad 3F har benævnt ”returkommission”, idet medarbejderne har oplyst 3F om, at de i umiddelbar tilknytning til beløbsindsættelsen på deres bankkonti er blevet afkrævet et kontantbeløb, som efterlod dem med et beløb svarende til, hvad de havde aftalt med J.

Medarbejderne har forklaret, at de ikke modtog lønsedler og heller ikke fik at vide, at de blev sendt til deres e-boks – en foreteelse, som de i øvrigt ikke kendte til, og som, da nogle af dem fik Nem-id og åbnede deres e-boks, viste sig ikke at indeholde lønsedler fra IF før årsskiftet 2016/2017. Medarbejderne har videre forklaret, at deres kontrol af lønnens rigtighed rettede sig mod, at de skulle ende med at have 1.100 Euro om måneden plus 5,8 Euro pr. ekstratime.

Medarbejderne har samstemmende forklaret, at der på hvert bosted var en slags sjakbajs, som stod for den daglige indberetning af det præsterede antal timer. På bostederne i Aarhus med A og B var det A, som havde opgaven. Den enkelte medarbejder skulle ikke udfylde timesedler. Sjakbajsen registrerede efter hjemkomst om aftenen, hvor mange timer han selv havde arbejdet den pågældende dag (pauserne indgik ikke i timetallet), og det antal timer hans kontubernaler havde arbejdet.

A har forklaret, at J, der var chef for alle de rumænske arbejdere, gav ham besked på at lave timesedlerne for gruppen. Det var også J, som kom med de fortrykte blanketter fra IF, hvori navnene på medarbejderne og deres nummer var indskrevet, således at han alene skulle indskrive dato øverst og ud for den enkelte medarbejder, projektnummer og timetal. Han har forklaret, at han dag for dag har udfyldt disse blanketter, taget et fotografi af den udfyldte blanket og sendt dette elektronisk til IF's administrative medarbejder, K, som stod for den videre elektroniske registrering i "Easy Time". Som sagens bilag C er fremlagt en kopi af timeopgørelser fra Aarhus fra den 8. januar 2015 til den 10. juni 2016. A har forklaret, at han i hele perioden har udfyldt disse sedler og sendt dem til K. Der er fremlagt kopi af sådanne fremsendelser fra både 2015 og 2016, sagens bilag AL.

Indklagede har heroverfor anført, at indberetning fra juli 2015 ikke skete ved oversendelse af timesedlerne, men ved personlig henvendelse til K, som herefter med håndskrift indføjede dem i et skema med alle medarbejdere. Indklagede har som bilag 25 fremlagt et sådant skema dækkende perioden 21. august – 20. september 2015. Indklagede har i den forbindelse anført, at indberetningerne i bilag C ændrer markant karakter i august 2015, idet medarbejderne nu angiveligt arbejder 10 – 11 timer om dagen. Indklagede har endvidere henvist til en ensidigt indhentet erklæring af 30. januar 2017, hvori grafolog Maria Ploug om en kopi af bilag C udtaler, at det er mest sandsynligt, at dokumenterne er skrevet over meget kort tid, personen ville ikke kunne skrive så stereotyp over en periode på halvandet år – der tages dog det forbehold, at analysen er lavet ud fra kopier.

Hertil bemærker opmanden:

Det fremgår af bilag 25, at der ud for de 10 medtagne medarbejdere i Aarhus-området alle dage, der er arbejdet, er anført et nummer og et tal, f.eks. "1062-11", hvilket forstås som projektnummer og timetal. Timetallet er stort set 11 for samtlige medarbejdere alle dage – enkelte dage er 2 medarbejders timetal 10, en lørdag er timetallet 9 for fire, en søndag 8 for en enkelt. Der er for dagene den 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., og 31. august, 1., 2., 3., 7., 8., 9., 10., 11., 14., 15., 16., 17. og 18. september fuldstændig overensstemmelse mellem, hvad der er anført om de 10 Aarhus-medarbejdere i bilag 25 og bilag C – projektnummer og timetal er dag for dag overensstemmende. Bilag C har ingen opgørelse for den 4. september, hvor alle 8 ifølge bilag 25 arbejdede 11 timer. Bilag 25 er kun sporadisk udfyldt for den 21. august – der er anført projektnum-

mer ud for alle, men kun timetal ud for tre – disse tre angives at have arbejdet 10 timer på projekt 1061. Samme oplysning om disse tre findes i bilag C, hvori yderligere er angivet, at de øvrige syv arbejdede 11 timer også den dag.

Rigtigheden af oplysningerne i bilag C understøttes således af det af indklagede fremlagte bilag 25. Ifølge bilag 25 har f.eks. B arbejdet 21 dage i perioden – 14 dage 11 timer, 7 dage 10 timer, dvs. i alt 224 timer. På hans lønseddel for perioden er antal arbejdstimer 154. Timetallet i september-lønsedlerne for de øvrige Aarhus-medarbejdere omfattet af sagen er også alt for lavt i forhold til, hvad der fremgår af bilag 25 (f.eks. A 179 contra 242, L 166 contra 229, M 157 contra 231, N 157 contra 231 og H 154 contra 224).

Det lægges herefter til grund, at arbejdet systematisk har været lagt til rette med et massivt overarbejde, og at lønsedlernes timetal ikke kan anses for retvisende.

Under disse særlige omstændigheder findes medarbejderne ikke at være afskåret fra at anfægte lønsedlernes timeopgørelser. I stedet kan der ved opgørelsen af timetallet – som gjort af 3F – tages udgangspunkt i de afgivne forklaringer og fremlagte medarbejdernoteringer samt bilag C, hvis rigtighed som nævnt understøttes af bilag 25, hvorved bemærkes, at de timetal, der er indført i bilag 25 vedrørende andre medarbejdere end dem i Aarhus, for de flestes vedkommende er 10 eller højere. På grund af den usikkerhed, der trods alt er knyttet til grundlaget for opgørelsen af timetallet, findes det samlede krav på løn mv. på 2.856.487,46 kr. at burde nedsættes skønmæssigt med 10 % til 2.570.838,71 kr.

Herefter, og da det, der i øvrigt er fremkommet, ikke kan føre til et andet resultat, gives der 3F medhold i et samlet beløb på 2.072.188,71 kr. (2.570.838,71 kr. minus 900.000,00 kr. plus 401.350,00 kr.).

Beløbet tillægges procesrente fra sagens anlæg ved indlevering af klageskrift.

Thi bestemmes:

IF Group A/S skal til Fagligt Fælles Forbund betale 2.072.188,71 kr. med tillæg af procesrente fra den 23. november 2016.

Hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmand.

Børge Dahl